

Vergaderjaar 2014–2015

31 461

Voorstel van wet van de leden Jasper van Dijk en Van Toorenborg houdende wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de invoering van voorschriften betreffende de doorverkoop van toegangskaarten voor een publieke gebeurtenis op het terrein van sport of cultuur (doorverkoop toegangskaarten)

D

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 24 februari 2015

Hierbij bieden wij u de Memorie van Antwoord aan van het wetsvoorstel met nummer 31461. Het betreft het voorstel van wet van de leden Jasper van Dijk en Van Toorenborg houdende wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de invoering van voorschriften betreffende de doorverkoop van toegangskaarten voor een publieke gebeurtenis op het terrein van sport of cultuur (doorverkoop toegangskaarten).

Gaarne hopen wij het voorstel zo spoedig mogelijk te behandelen in de Eerste Kamer.

Jasper van Dijk
Van Toorenborg

1. Inleiding

Met veel belangstelling hebben wij kennisgenomen van de opmerkingen en vragen van de leden van de fracties van het CDA, de PvdA, de VVD, de SP, de ChristenUnie en de SGP. Het stemt tot tevredenheid dat de doelstelling van het wetsvoorstel brede steun geniet. Niettemin hebben de indieners gemeend dat het goed was om even rust te nemen alvorens de beantwoording aan uw Kamer te sturen. De reden hiervoor is onder meer dat wij de EU Secondary Ticket Association (EUSTA) en de secundaire markt de tijd wilden geven om zichzelf te kunnen reguleren. Nu de indieners constateren dat de zelfregulering nog onvoldoende opgeleverd heeft, achten zij het nodig het wetsvoorstel ook aan uw Kamer aan te bieden. De vragen die de fracties stelden, beantwoorden wij gaarne.

2. Algemeen

Noodzaak en reikwijdte voorstel

De leden van de CDA-fractie vragen of de voorgestelde wettelijke aanpak wel de juiste benadering is om benadeling van de consument en verstoring van de markt voor toegangskaarten te voorkomen. De leden van deze fractie wijzen ook op het onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen betreffende de omvang van het probleem en vragen of hier wel gesproken kan worden van marktverstoring en een reële schade voor consumenten.

De leden van de VVD-fractie brengen het genoemde onderzoek eveneens ter sprake en informeren of de initiatiefnemers hiervan kennis hebben genomen. Voorts vragen de leden van deze fractie of de initiatiefnemers kunnen toelichten waarom zij de in dit wetsvoorstel voorziene Lex specialis nodig en proportioneel vinden, indien minder dan 4% van de beschikbare kaarten in Nederland in een jaar wordt doorverkocht. Onder verwijzing naar de brede steun in de Tweede en de Eerste Kamer voor het streven naar minder wetgeving en minder regels, vragen de leden van de VVD-fractie hoe de initiatiefnemers kunnen verdedigen dat zij voor een betrekkelijk klein probleem een geheel nieuwe wet willen maken en waarom zij er niet voor hebben gekozen subsidievoorwaarden te stellen bij gesubsidieerde evenementen.

De leden van de fractie van het CDA en de VVD stellen dat uit het onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) blijkt dat slechts in 4% van de totale beschikbare kaarten in Nederland doorverkoop zou plaatsvinden. Het onderzoek van de RUG kent echter verschillende cijfers. Uit hun eigen steekproef blijken zelfs weer heel andere percentages te gelden. Het onderzoek noemt daar een gemiddelde van 11% met een uitschieter naar 21%. Ondanks navraag is het de indieners niet duidelijk geworden wat de gebruikte methodiek is van het onderzoek, noch werden de uiteenlopende uitkomsten en percentages verklaard. Uit cijfers waarover de indieners beschikken lijkt een gemiddelde van 11% reëler dan 4%.

De doorverkoop vindt zeker niet alleen op gesubsidieerde evenementen plaats. Ook bij niet of indirect gesubsidieerde evenementen is sprake van doorverkoop. Het verbinden van voorwaarden aan een subsidieverlening is naar de mening van de indieners dan ook geen oplossing voor het geschetste probleem.

Beide fracties vragen of het probleem wel een wet rechtvaardigt. Dit is een begrijpelijke vraag, die bij elk nieuw wetsvoorstel gesteld dient te worden. Soms lost de praktijk onwenselijkheden immers zelf op, iets waar

de indieners ook op gehoopt hadden en, zoals gezegd, ruimte voor gelaten hebben. Het is, gelet op de vraag welke regulering proportioneel is, dat de indieners ervoor hebben gekozen om het privaatrecht te hanteren, zodat de consument *zelf* de mogelijkheid heeft haar recht te halen, indien zij van mening is dat haar onrecht wordt aangedaan. Bovendien laten de indieners nog altijd een grote mate van zelfregulering toe om de markt zelf de kans te geven dit probleem nog verder aan te pakken.

In het artikel in NRC-Handelsblad van 8 mei 2010 blijkt inderdaad dat veel secundaire verkopers er een onfrisse handelwijze op na houden. Veel van deze praktijken liggen op het gebied van de Wet Oneerlijke Handelspraktijken en zijn te handhaven door de Consumentenautoriteit. Juist op het gebied van onredelijke prijsstelling is er geen wettelijk kader. Omdat het een uniek en vaak eenmalig evenement betreft, is de marktwerking al beperkt. Bescherming van de consument is op zijn plaats, zo menen de indieners. Dat de indieners hierin niet alleen staan, blijkt onder meer uit het feit dat veel Europese landen alsmede de Verenigde Staten een vorm van regulering hanteren ten aanzien van de doorverkoop van toegangskaarten.

De indieners benadrukken dat het hier niet alleen gaat om uitverkochte evenementen zoals bij het voorbeeld van de zanger Stef Bos welke in de stadsschouwburg 22,50 euro rekent en bij de secundaire verkoper maar liefst 54 euro. Plien en Bianca stonden voor maximaal 30 euro in de theaters, maar kostten bij de secundaire verkoper voor alle rangen 64 euro. De wedstrijd Ajax – PSV bleek te bezoeken vanaf 175 euro per persoon.

De leden van de CDA-fractie informeren of consumentenorganisaties zich ook actief hebben betoond om de geschetste problemen te bestrijden.

In Nederland zijn twee grote organisaties op het gebied van belangenbehartiging voor consumenten: De Consumentenbond en de Autoriteit Consument en Markt. Deze laatste heeft de afgelopen jaren dusdanig veel klachten ontvangen over de sites dat zij zijn gaan toezien op de handhaving van de Wet Oneerlijke Handelspraktijken. Onlangs zijn er boetes uitgedeeld aan een aantal handelaren. De Consumentenbond heeft zich in grote mate afzijdig gehouden in de discussie. Wel hebben consumentenprogramma's als Kassa en Radar regelmatig aandacht besteed aan dit onderwerp. In het programma RamBam van 18 maart 2013 is duidelijk te zien welke praktijken de secundaire verkoper er op na houdt. Daar verklaart een medewerker van de secundaire verkoper dat mensen niet goed zoeken op internet en pas wanneer ze kaarten thuis krijgen beseffen dat ze teveel hebben betaald. Dan is het te laat. Ondanks dat de primaire verkoper er alles aan doet beter in Google zoekmachine te verschijnen, gebeurt dit nog veel te vaak. Ook De Wereld Draait Door besteedde aandacht aan het fenomeen. Keer op keer resulteerde de aandacht in deze programma's tot de conclusie dat het huidig wettelijk kader tekortschiet.

De evenementenorganisatoren hebben de afgelopen jaren wel veel gedaan aan voorlichting aan het publiek. Zo is er de actie «weet waar je koopt» met bijbehorende website (www.weetwaarjekoopt).

De leden van de CDA-fractie merken op dat de initiatiefnemers een aantal landen hebben genoemd, dat tot regulering van de doorverkoop is overgegaan en informeren of daarbij ook sprake is (geweest) van prijsmaximering of dat er slechts is gewerkt met het aanbrengen van identificatiemiddelen.

De landen die regulering hebben toegepast kennen wetgeving die doorverkoop volledig verbiedt (Frankrijk, Polen, België), gedeeltelijk toestaat (zoals Spanje) en landen met een vorm van maximering (Spanje, Verenigde Staten, Vlaanderen).

De leden van de SP-fractie vragen om een nadere toelichting bij de reikwijdte van het wetsvoorstel.

Het wetsvoorstel is geen verbod op doorverkoop en richt zich ook niet op de particuliere doorverkoper. Het geeft de consument louter een middel in handen om onredelijke prijsverhogingen aan te pakken door middel van een geschillencommissie en in het uiterste geval door collectieve actie bij de rechter. De wet richt zich dus op de professionele doorverkoop van toegangskarten voor culturele- en sportevenementen. De handhaving vindt plaats via het privaatrecht.

De leden van de SGP-fractie en de ChristenUnie-fractie vragen of de belangen van consumenten niet beter (dan door het wetsvoorstel) zouden worden beschermd indien de primaire verkopers verplicht zouden worden om te publiceren aan wie zij hun karten verkopen.

Deze vraag lijkt ten onrechte te suggereren dat primaire verkopers actief karten beschikbaar stellen aan de secundaire handel, die dit wetsvoorstel poogt te beperken. De indieners plaatsen hier hun vraagtekens bij, aangezien de primaire verkoper hierbij geen belang heeft. De winst komt immers terecht bij de secundaire handel. Daarnaast zijn er evenementen – vooral in de sportwereld – waarbij secundaire handel een risico kan zijn voor de veiligheid. De primaire verkoper verliest immers het zicht op aan wie toegangskarten zijn verkocht. Daarnaast is het publiceren van de namen van kopers van tickets een zware administratieve last, die bovendien op privacy-bezwaren kan stuiten. Voorts draagt het publiceren van de naam van de koper niet bij aan het uiteindelijke doel van dit wetsvoorstel: de aanpak van doorverkoop van toegangsbewijzen met onredelijke winsten.

Effectiviteit wetsvoorstel

De leden van de CDA-fractie vragen zich af of een prijsmaximering van 20% niet juist zal leiden tot omzeiling van de Nederlandse verbodsbepaling en tot het onzichtbaar worden van het gedrag van handelaren.

De leden van de VVD-fractie informeren hoe de initiatiefnemers de effectiviteit zien van dit wetsvoorstel indien wederverkopers zich buiten de Europese Unie bevinden.

De leden van de PvdA-fractie vragen zich af of het ondergronds gaan of uitwijken naar het buitenland van de wederverkopende bedrijven een reële bedreiging is voor een transparante markt voor toegangskarten en of de bestuursrechtelijke handhaving door de Consumentenautoriteit van de Wet Elektronische Handel en de Wet Oneerlijke Handelspraktijken hier wellicht soelaas biedt.

De charme van het voorliggende wetsvoorstel is dat de oplossing wordt gezocht in het burgerlijk wetboek: de koper van het toegangsbewijs trekt aan de bel als hij meent dat hij teveel heeft betaald. In dat geval kan hij het teveel betaalde bedrag terugvorderen bij de wederverkoper. Er kan dus geen sprake zijn van het omzeilen van een verbodsbepaling en het «ondergronds» gaan van handelaren. Er is hier namelijk geen sprake van een verbodsbepaling; de consument wordt de mogelijkheid geboden om het bedrag dat boven 120% van de oorspronkelijke verkoopprijs is betaald aan de tussenhandelaar, terug te vorderen. De indieners beogen juist de

wederverkoop – met als doelstelling een forse winst – een halt toe te roepen. In die zin zouden zij het onzichtbaar worden van handelaren zelfs toejuichen. Wanneer de leden van de CDA-fractie vrezen dat de handel blijft bestaan, maar aan het zicht van de handhaver wordt onttrokken, dan willen de indieners erop wijzen dat doorverkoop per definitie contact met de consument behelst. Aangezien het juist de consument is die aan moet geven slachtoffer te zijn geworden van secundaire handel, kan deze handel zich niet aan het zicht onttrekken.

Over de effectiviteit van het wetsvoorstel indien een tussenhandelaar vanuit het buitenland via het internet toegangskaarten aanbiedt, kan het volgende worden gezegd. Indien de tussenhandelaar zijn verkopende activiteiten duidelijk richt op een Nederlands publiek, dan kan tegen die handelaar voor de Nederlandse rechter een vordering worden ingesteld. Consumenten die teveel hebben betaald voor een toegangskaart van een aanbieder, kunnen ook dan het teveel betaalde geld terugvragen. Dit is geregeld in respectievelijk de artikelen 15 en 16 van de verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (Brussel I) en de verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I). De consument kan bij de Nederlandse rechter jegens de tussenhandelaar een vordering instellen tot terugbetaling van het teveel betaalde bedrag. Wordt de vordering toegewezen, dan kan de consument het vonnis ten uitvoer laten leggen. Op basis van de eerdergenoemde verordening Brussel I kan dit ook in een andere Europese lidstaat.

Zelfregulering

De leden van de CDA-fractie vragen zich af of de initiatiefnemers van mening zijn dat er met de door een aantal secundaire kaartverkopers opgestelde gedragscode en het voornemen om een geschillencommissie op te richten, sprake is van een reële vorm van zelfregulering of dat zij menen dat deze initiatieven slechts plaatsvinden onder dreiging van het wetsvoorstel.

De indieners zijn ervan overtuigd dat de branche serieus werk wil maken van een gedegen vorm van zelfregulering. Zij merken daarbij wel op dat deze welwillende houding tot stand is gekomen onder druk van het oorspronkelijke wetsvoorstel, waar nog een verbodsbepaling in was opgenomen. Sinds de aanneming van de wet in de Tweede Kamer hebben zich bij de vereniging Eusta meteen welgeteld vijf deelnemers aangemeld. De indieners constateren echter dat dit aantal sindsdien niet is gegroeid en een van de leden heeft geen website meer. Over de naleving van de eisen zijn de indieners kritisch. Zo is een van de vereisten dat op de landingspagina van een secundaire verkoper duidelijk moet zijn dat het hier gaat om doorverkochte kaartjes, maar beslist niet alle aangesloten sites houden zich hieraan.

Indieners menen toch dat de branche de kans gegund moest worden om een volwaardige geschillenregeling op te stellen. Zij hebben daar twee argumenten voor. In de eerste plaats zijn de secundaire kaartverkopers zelf het beste in staat om de foute partijen uit hun bestand te filteren. Zij kennen de markt als geen ander. In de tweede plaats biedt zelfregulering een efficiënte vorm van rechtspraak die de samenleving ook qua kosten ontziet. Vrijblijvend is de keuze voor zelfregulering echter niet. In het wetsvoorstel is een evaluatiebepaling opgenomen, op basis waarvan bezien wordt of niet alsnog moet worden teruggekeerd naar het aanvankelijke voorstel.

De leden van de VVD-fractie vragen waarom de initiatiefnemers er – in plaats van het tegengaan van de veronderstelde monopolievorming – niet voor hebben gekozen de zelfregulering verder te bevorderen.

Zoals hierboven betoogd, hebben indieners blijkens de nota van wijziging juist gekozen voor uitbreiding van zelfregulering. Zij menen hiermee aan de wensen van de VVD-fractie tegemoet gekomen te zijn.

De leden van de SGP-fractie en de ChristenUnie-fractie informeren of de initiatiefnemers de overtuiging zijn toegedaan dat de organisatoren tot op heden al het wettelijk mogelijke hebben gedaan om de praktijken die het wetsvoorstel tegen wil gaan te voorkomen.

Indieners zijn tot hun initiatief gekomen omdat zij zagen dat organisatoren, ondanks alle pogingen om de doorverkoop tegen veel te hoge prijzen tegen te gaan, zelf telkens op juridische belemmeringen stuitten. Dit wetsvoorstel voorziet erin om die juridische belemmeringen weg te nemen en de organisatoren een juridisch handvat te bieden. Ten opzichte van het oorspronkelijke wetsvoorstel hebben de indieners juist voor een juridisch «licht» handvat gekozen. Dit heeft als voordeel dat organisatoren nu door de wetgever de mogelijkheid wordt geboden deze misstand aan te pakken met een minimum aan maatschappelijke kosten.

Wat hebben de evenementenorganisatoren zoal ondernomen? Zij hebben geëxperimenteerd met de verkoop van toegangskarten op naam en de afgifte van speciale pasjes, waarmee de koper van een toegangskart zich moet identificeren alvorens hij een toegangskart kan kopen. Zo kon bij de verkoop van de toegangskarten voorkomen worden dat kopers het aankoopquotum zouden overschrijden. Deze initiatieven bleken succesvol bij de verkoop van toegangskarten voor voetbalwedstrijden in met name de eredivisie. Voetbalfans beschikken immers vaak al over een op naam gestelde seizoenskaart van de «eigen» voetbalclub waarmee zij de thuiswedstrijden bezoeken. Bij de verkoop van toegangskarten voor uitwedstrijden of internationale toernooien kan aan de hand van de seizoenkaart worden gecontroleerd of een koper al toegangskarten heeft gekocht. Dit systeem werkt echter niet bij de verkoop van toegangskarten voor andersoortige evenementen waarbij geen sprake is van seizoenkarten. Daarnaast hebben de evenementenorganisatoren geprobeerd om een systeem op te zetten, waarmee «verdachte» reserveringen van toegangskarten geannuleerd kunnen worden, en hebben zij geëxperimenteerd met nieuwe vormen van toegangskarten, zoals elektronische toegangskarten, al dan niet vergrendeld door middel van een eenmalig te ontsluiten barcode (E-tickets), en toegangsbewijzen die per SMS worden verzonden (SMS-tickets).

Deze instrumenten werpen weliswaar enkele drempels op tegen de doorverkoop van toegangskarten tegen een hogere prijs, maar bieden geen adequate oplossing. Het annuleren van de toegangskarten kan alleen wanneer de organisator een vermoeden van doorverkoop heeft en de SMS dienst is voor een enkele toegangskart, maar biedt geen oplossing voor grotere groepen, omdat via een SMS dienst niet grote aantallen karten tegelijk zullen worden gekocht. Tot slot hebben de meeste evenementenorganisatoren in hun algemene voorwaarden een beding opgenomen, waarin is bepaald dat de toegangskarten niet doorverkocht mogen worden. Dit beding biedt echter onvoldoende bescherming. In zijn arrest van 10 september 1998 oordeelde het gerechtshof Amsterdam (rolnr. 1408/97 KG) bijvoorbeeld, dat het beding waar de evenementenorganisator zich op beriep, niet kon worden ingeroepen tegen de desbetreffende tussenhandelaar. Het beding waar het in deze casus om ging had alleen gelding jegens de eerste koper van

de toegangskarten. De tussenhandelaar stelde dat hij de toegangskarten niet rechtstreeks van de evenementenorganisator had gekocht, maar van een derde, waardoor hij dus niet de eerste koper was. De evenementenorganisator slaagde er niet in deze stelling te weerleggen. De evenementenorganisatoren zouden een kettingbeding in hun algemene voorwaarden kunnen opnemen. Onder een kettingbeding wordt verstaan een beding tussen de verkoper en de koper van een goed, waarbij de koper een bepaalde verplichting op zich neemt en zich bovendien verplicht om dezelfde verplichting ten behoeve van de verkoper op te leggen aan zijn rechtsopvolgers, alsmede om zijn rechtsopvolgers te verplichten om die verplichting aan hun rechtsopvolgers op te leggen, dit alles veelal op straffe van een aan de oorspronkelijke verkoper te betalen boete. Een kettingbeding is in dit geval echter evenmin effectief. Geeft de koper van de toegangskarten het beding niet door bij de doorverkoop, dan heeft de oorspronkelijke verkoper slechts aanspraak op schadevergoeding wegens wanprestatie of op de verbeurde boete. De tussenhandel in toegangskarten is zo omvangrijk dat het voor de evenementenorganisatoren onmogelijk is om op te treden tegen alle overtredingen van het kettingbeding. Bovendien heeft de consument die de toegangskarten heeft gekocht en door de overtreding van het beding wordt benadeeld, hier niets aan.

Dit laatste geldt ook voor het annuleren van kaarten door de organisatoren van de evenementen. Alhoewel zij het volste recht hebben dit te doen, is de consument vaak de dupe hiervan. Kaarten voor culturele en sport evenementen worden online verkocht. Het is voor de consument lastig te zien of zij op een site van een wederverkoper terecht gekomen zijn. Kaarten waar veel geld voor wordt betaald, blijken dan, tot groot verdriet en frustratie van de consument, bij aankomst van het evenement geannuleerd te zijn. Dit wetsvoorstel maakt het doorverkopen van kaarten mogelijk met een maximum van 120% van de oorspronkelijke prijs.

Advisering Raad voor de Rechtspraak

De leden van de CDA-fractie merken op dat zij gaarne geïnformeerd willen worden over het standpunt van de Raad voor de Rechtspraak over het wetsvoorstel, zoals dat thans voorligt, nadat de rol van de Consumentenautoriteit bij de handhaving daarin is komen te vervallen en de handhaving van de voorgestelde regeling uitsluitend via de burgerlijke rechter zal moeten verlopen.

De Raad voor de Rechtspraak meent dat de gevolgen voor de werklust verwaarloosbaar zijn. Meer concreet schrijft de Raad voor de rechtspraak: «Nu de Raad in zijn advies van 22 juli 2009 tot de conclusie is gekomen dat het aantal extra zaken ten gevolge van het wetsvoorstel verwaarloosbaar is en het er op basis van de nota van wijziging en de door u aangedragen argumenten naar uitziet dat deze werklust voor de Rechtspraak verder zal afnemen, is de Raad voor de rechtspraak ook n.a.v. de nota van wijziging van mening dat de werklustgevolgen voor de Rechtspraak verwaarloosbaar zullen zijn.»

3. Prijzen toegangskarten

De leden van de PvdA-fractie stellen de vraag of het niet aan het individu zelf is om te bepalen wat een bepaald product of een bepaalde dienst waard is voor hem of haar en of het wetsvoorstel in die zin niet overbodig is.

Zoals de indieners ook tijdens de plenaire behandeling gesteld hebben, zijn zij van mening dat het hier gaat om het algemeen belang. Cultuur en sport zijn evenementen die voor iedereen toegankelijk dienen te zijn. Het massaal opkopen van kaarten met enkel en alleen het doel om ze voor een hogere prijs te verkopen, maakt dat er voor de lagere inkomens minder kaarten beschikbaar zijn. Bovendien kan de consument in veel gevallen juist niet bepalen welke prijs hij of zij wil betalen, maar ziet hij zich gedwongen om een veel hogere prijs te betalen.

Prijseximierung

De leden van de fracties van de CDA, de VVD en de PvdA vragen waarom de initiatiefnemers de grens voor een «kennelijk onredelijke prijs» op minimaal 20% hebben gesteld en waarom niet is gekozen voor een dynamische opslag, zodat het evenwicht tussen vraag en aanbod op een natuurlijke manier kan worden bereikt. De leden van de VVD-fractie informeren ook of het de initiatiefnemers bekend is dat de administratieve kosten bij verkoop via het internet vaak al boven de 20% liggen. De leden van de PvdA-fractie merken op dat de EU Secondary Ticket Association (EUSTA) tal van bezwaren aanvoert tegen de opslag van maximaal 20%. Zo zou dit percentage niet kostendekkend zijn, althans niet bij goedkopere kaartjes. De leden van deze fractie vragen zich af welke bezwaren verbonden zouden zijn aan een niet kostendekkende maximale opslag. Deze leden vragen zich ook af hoe bezwaarlijk het zou zijn, als de tussenhandel zou verdwijnen, gezien vanuit het belang van de consument, vanuit de sporter of artiest en vanuit de organisator. De leden van de fractie van de PVDA vragen zich af waar de indieners 20% op baseren en hoe erg het zou zijn wanneer de tussenhandel zou verdwijnen.

Er is door de indieners gekozen voor de grens van 20% opslag omdat wat de indieners betreft dat in ieder geval een kennelijk onredelijke prijs is. Het betreft hier immers het louter uit de markt halen van kaarten met enkel en alleen het doel ze voor een hogere prijs te verkopen. Er wordt geen dienst toegevoegd die de hogere prijs rechtvaardigt. Dat wil niet zeggen dat alle toegangsbewijzen voor 20% meer kunnen worden doorverkocht. Zoals aangegeven in de toelichting bij de nota van wijziging (Kamerstukken II 2010–11, 31 461, nr. 16, toelichting onder C) kan onder omstandigheden ook een lager opslagpercentage kennelijk onredelijk zijn). Dit sluit aan bij de bedoeling van de initiatiefnemers dat de op te richten brancheorganisatie zelf criteria ontwikkelt voor dynamische beprijzing, maar binnen de 20%. Dat de kosten voor de verkoop via internet vaak meer dan 20% bedragen is onjuist. Juist de elektronische verkoop heeft ervoor gezorgd dat de kosten omlaag zijn gegaan. Zo kosten kaarten voor Roger Waters 54 euro en zijn de servicekosten 5,50. Kaarten voor BMX Supercross in Papendal kosten 10 euro hebben 1,35 servicekosten. De Haarlemse Stadsschouwburg vraagt 2 euro administratiekosten ongeacht het aantal kaarten of voorstellingen die besteld wordt. Javier Guzman kost in de Stadsschouwburg Groningen € 22,50 voor een eersterangs kaartje. Er worden geen servicekosten gerekend. Tickets voor het Awakenings festival in Amsterdam kosten € 82,50. Daar komen € 3,50 aan servicekosten bovenop. De duurste betaalmethode (maestro) kost nog eens € 4,06. In totaal kost een kaartje dan dus € 90,06. Ruimschoots onder de 120%.

De leden van de CDA-fractie merken ook nog op *dat het in absolute bedragen gaat om enkele tientallen euro's, die door de consument niet gauw als prohibitief worden gezien*. Dat klopt wanneer de prijsverhogingen beperkt blijven, wanneer ze echter onredelijk hoog zijn, is dat wel

een belemmering. Helaas zijn grote prijsverhogingen meer aan de orde dan relatief kleine.

Als laatste willen de indieners nog opmerken dat de 20% prijsopslag geldt als de toegangskaart slechts wordt doorverkocht. Voegt de tussenhandelaar iets toe bij de doorverkoop, dan heeft hij op basis van artikel 7:4a lid 2 en 3 BW meer ruimte bij de prijsstelling. Hij zou de bijkomende dienst goedkoop kunnen inkopen en voor een hogere prijs kunnen doorverkopen. Wel is ook dan van belang dat hij bij de doorverkoop voor de bijkomende dienst of het bijkomende goed geen onredelijke prijsverhoging mag doorberekenen (bijvoorbeeld een t-shirt dat wordt doorverkocht voor een prijs die ver boven de marktwaarde ligt). Daarmee leveren de tussenhandelaren naar de mening van de indieners geen onmisbare dienst voor de consument. Wanneer de tussenhandel zou verdwijnen denken de indieners niet dat de markt daarmee beter of slechter af zou zijn. Het gaat de indieners om de onredelijke prijzen die worden gevraagd voor toegangsbewijzen. Zie ook de toelichting bij de nota van wijziging, waarin de grens van 20% is toegelicht.

Dynamic pricing

De leden van de PvdA-fractie vragen of de initiatiefnemers nog eens willen ingaan op de mogelijkheid dan wel onmogelijkheid van dynamic pricing door wederverkopers. De leden van deze fractie vragen zich in het bijzonder af of het bij de verkoop middels een vorm van dynamic pricing nog steeds mogelijk is om de uiteindelijke koopprijs op het ticket te vermelden en of zij het goed zien dat het op basis van de voorgestelde regeling wel mogelijk is voor de eerste verkopers om toegangskaarten bij opbod te verkopen, maar dat het voor wederverkopers niet mogelijk zal zijn om de toegangskaarten via bijvoorbeeld E-bay of andere veilingssites bij opbod weder te verkopen.

Het is nog steeds mogelijk om bij dynamic pricing de prijs op de kaart te vermelden. Die naam en prijs van de kaart wordt namelijk ter plekke geprint. Wel is de mogelijkheid tot dynamic pricing beperkt bij de culturele sector. De mogelijkheid om kaarten per opbod te verkopen kan nog steeds, zolang de veilingssites het maximum van 20% aanhouden.

Gevolgen markt ingrijpen

De leden van de VVD-fractie vragen de initiatiefnemers of zij zich ervan bewust zijn dat sprake is van een principiële ingreep in het marktmechanisme van vraag en aanbod. De leden van deze fractie vragen voorts of het de initiatiefnemers bekend is dat bij de door hen gewenste beperking van het aanbod, de prijs juist omhoog zal gaan en dat dit gevolgen heeft die tegengesteld zijn aan het door hen gestelde oogmerk, namelijk evenementen toegankelijk houden voor consumenten met lagere inkomens.

De leden van de SGP-fractie en de ChristenUnie-fractie vragen zich af of de initiatiefnemers overtuigend duidelijk kunnen maken dat de met het wetsvoorstel beoogde restricties niet zullen resulteren in een algemene prijsverhoging voor consumenten, zowel op de primaire als de secundaire markt.

In reactie op de vragen van de VVD-fractie merken wij op dat het in het wetsvoorstel niet om een beperking van het aanbod gaat, maar om een regulering van de prijs van het aanbod. Er is geen sprake van minder toegangskaarten; dat kan op geen enkele wijze gevolg zijn van het wetsvoorstel. Het aanbod blijft in aantal hetzelfde, maar de prijs blijft binnen bereik van de oorspronkelijke prijs die door de organisator is

vastgesteld. Het wetsvoorstel beperkt dus geenszins de doorverkoop, maar stelt regels ten aanzien van de redelijkheid van de prijs die gevraagd wordt voor het louter uit de markt halen en het zonder toegevoegde waarde opnieuw te koop aanbieden van toegangsbewijzen.

4. Juridische aspecten

AMvB

De leden van de PvdA-fractie verzoeken om een nadere specificering van wat de indieners bedoelen met de nadere regels over de doorverkoopprijs die per AMvB gesteld kunnen worden.

Definitie <<kennelijk onredelijk>>

Europese regelgeving

De leden van de PvdA-fractie informeren naar de zienswijze van de indieners aangaande de maximale opslag van 20% in verhouding tot algemene voorwaarden en Europese regelgeving.

De indieners delen de analyse van de leden van de PvdA-fractie dat de te betalen prijs en de maximale opslag niet beschouwd dienen te worden als een op de overeenkomst van toepassing zijnde algemene voorwaarde.

5. Handhaving

De leden van PvdA, SGP en CU stellen vragen bij de handhaving. Zo willen zij weten welke inspanningen vanuit de overheid geleverd dienen te worden, wat de gevolgen zijn wanneer de aanbieders vanuit het buitenland gaan acteren en hoe de handhaving naar particulier en privaat is. Verder willen diverse fractie weten hoe de consument haar recht gaat halen voor een relatief klein bedrag.

De indieners wijzen erop dat de organisatoren zeer gemotiveerd zijn om hun steentje bij te dragen aan de handhaving. Zij zijn bereid om signaal-functies te vervullen, maar ook om klachten te verzamelen en indien nodig namens de consument collectieve actie te voeren. Het zijn inderdaad, zoals de leden van de fractie van de PvdA vragen, ook fanclubs of supportersverenigingen die deze functie kunnen vervullen. De evenementenorganisatoren kunnen juist een belangrijke rol vervullen bij de handhaving van sites die vanuit het buitenland acteren. Websites die zich richten op de Nederlandse markt dienen, ook wanneer zij zich in het buitenland bevinden, zich te houden aan de Nederlandse wet. Wanneer eigenaren van het bedrijf of de site zich in Nederland bevinden is handhaving geen probleem. Wanneer de eigenaren zich in het buitenland hebben gevestigd dan is de handhaving lastiger, maar niet onmogelijk. De evenementenorganisatoren hebben zich bereid verklaard hier een rol in te spelen. Zij kunnen dan namens de consument de handhaving ter hand nemen. De indieners hebben echter niet de illusie secundaire verkoop helemaal uit te bannen, wel denken zij het met dit wetsvoorstel tot een minimum te kunnen beperken

Door de keuze van de indieners om secundaire verkoop via het privaatrecht aan te pakken, zijn de inspanningen van de overheid nihil. Voor de gevolgen van de rechtspraak verwijzen de indieners naar de toets van de Raad voor de Rechtspraak. De wet richt zich alleen op de commerciële en professionele doorverkoop van toegangsbewijzen, niet op particuliere initiatieven.

De leden van de fractie van de PVDA vragen zich af of de handhaving door de Consumentenautoriteit niet effectiever was geweest en of het niet beter was geweest deze bij KB achter de hand te houden?

De indieners hebben er inderdaad voor gekozen om de handhaving van de Consumentenautoriteit voorlopig te laten varen. De indieners hebben gezien dat de komst van het wetsvoorstel de branche ertoe heeft bewogen een brancheorganisatie op te richten. Ook sprak de branche de voornemens uit om te komen tot een gedragscode en geschillencommissie. De indieners zijn van mening dat een dergelijk positieve ontwikkeling de kans moet krijgen en kozen er dus voor meer ruimte te laten aan zelfregulering. Desalniettemin is er in het wetsvoorstel een evaluatiebepaling opgenomen waarbij de mogelijkheid wordt geboden om bij AMvB nadere regels te stellen. Hier kan, indien dat nodig mocht zijn, inderdaad alsnog de Consumentenautoriteit een rol gaan spelen. De keuze van de indieners is dus primair praktisch van aard, niet ideologisch.

Diverse fractie willen weten hoe de consument haar recht gaat halen voor een relatief klein bedrag.

De indieners wijzen erop dat de evenementenorganisatoren ook nu al consumenten ondersteunen bij het halen van hun recht. Zij zijn bereid om collectieve actie mogelijk te maken. Zo kan de consument relatief eenvoudig haar recht halen. De indieners zijn van mening dat slechts enkele rechtszaken zullen resulteren in een sterk preventieve werking. Juist doordat evenementenorganisatoren en consumenten hier een gedeeld belang hebben, is met de gekozen methode de kans groot dat organisatoren en consumenten samen zullen optrekken tegen secundaire doorverkoop met <<kennelijk onredelijke>> winstmarges.